

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ЙОАН ЕКЗАРХ БЪЛГАРСКИ“ – ГР. ШУМЕН

ул. „Преслав“ №1, директор 054 860 018, администрация 054 862 722

e-mail: hg_shumen@abv.bg

Иновативно училище

Средно училище „Йоан Екзарх Български“ – Шумен получава статут на иновативно училище с решение №391 от 17.07.2017 г. на Министерския съвет на Република България през учебната 2017/2018 година. Това е естествено продължение на повече от десетгодишната работа на училището по иновативни подходи в образователния процес и предоставянето на среда, в която учениците могат да подобряват образователните си резултати, мотивацията си за учене, участието си в училищния живот и да развиват креативното си мислене, различни компетентности и емоционална интелигентност чрез иновативни образователни процеси, методи на преподаване, училищно лидерство и нови учебни стратегии. Училището е обезпечено с безжичен интернет и разполага с най-модерния образователен презентационен софтуер mozaBook, разполагащ с богат инструментариум за генериране на учебна информация, игри и задачи по учебните предмети. Всички класни стаи са оборудвани с интерактивни мултимедийни тъч дисплеи и интерактивни дъски. На учениците от иновативните паралелки са предоставени персонални мултифункционални тъч устройства с два дисплея, а учителите разполагат със служебни лаптопи и таблети. Иновативното обучение включва ранно компютърно оgramотяване на учениците, усвояване на умения за блоково програмиране, интердисциплинарен подход в обучението, дигитализиране на проектно-базирано обучение. Това дава възможност за повишаване качеството на образователния процес чрез осигуряване на условия за творческо и интелектуално развитие. Проектното обучение превръща училището в желана територия и заздравява връзката между теорията и практиката, между класната стая и реалния живот.

STEM център „Утреландия“

Основен приоритет на STEM образованието е изграждането на среда, в която детето да бъде изследовател, пътешественик и откривател в областта на природните, техническите и хуманитарните науки, а ролята на учителя е да напътства и вдъхновява творческото

мислене и креативността на учениците. Това е основната цел в програмата на открития през учебната 2020/2021 година център за млади изследователи, финансиран по Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“. Името „Утреландия“ визуализира най-ясно идеята да подготвя ученици за предизвикателствата на бъдещето, но не като им дава готови решения, а като ги насочи към важните за тях знания, умения и компетентности, необходими за пълноценната им реализация в живота. Създадени са три зали:

- ✓ „Под повърхността“ – предоставя среда, обезпечена с иновативни решения и възможност на учениците да бъдат по-близо до природата;
- ✓ „Космосът и ние“ – осъществява връзката между изкуството и науката;
- ✓ „Вътрешността на машините“ – най-голямата зала, в която учениците ще могат да се „потопят“ във вътрешността на компютър и да развият своето инженерно мислене.

В STEM центъра е позиционирана и изцяло обновената и осъвременена училищна библиотека. Благодарение успешно спечеленият проект „Библиотеките като образователна среда” от НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, бяха закупени нови книги и оборудване. На разположение са компютъризирани работни места с достъп до интернет и копирна техника за нуждите на учебно-образователния процес. Обновяването на библиотечния фонд на училищната библиотека с модерна и актуална литература именно в областта на STEM и хуманитарните науки подпомага образователния процес и превръща училищната библиотека в оживено пространство, в което различните информационни носители и техните ползватели са в непрекъснато взаимодействие.

Уникалните архитектурни решения, модерното мебелно оборудване, наборът от специализирано техническо оборудване за всеки от кабинетите, новото седмично разписание и организация на учебния процес, ползотворното и перманентно сътрудничество с организацията “Университет за деца“, са модел за отворена, вдъхновяваща и творческа среда за учене.

ДЕЙСТВАЩИ ПРОЕКТИ

ПРОЕКТ BG05M2OP001-2.012-0001 „ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УТРЕШНИЯ ДЕН“, ФИНАНСИРАН ОТ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ" 2014-2020

С проекта се цели отварянето на образованието и образователните институции към дигиталните технологии чрез внедряването на нови решения за по-добро персонализирано обучение, което да позволи на учителите да предприемат мерки с по-точни и ефективни подходи към всеки отделен учащ и повишаване на мотивацията чрез насърчаване на самостоятелното обучение и самооценка, включително извън класната стая. От 2019 година в училището стартира Дейност 6 – сформирани на клубове по интереси и допълнителни занимания по ключови дигитални умения. За учебната 2021/2022 година е сформирани клуб „Дигитални творци“ с ръководител Десислава Тенева – старши учител по математика и информационни технологии, в който са включени ученици от VI клас.

ПРОЕКТ BG05M2OP001-3.018-0001 „ПОДКРЕПА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ“, ФИНАНСИРАН ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014 – 2020 ГОДИНА

Проектът е насочен към осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие. Специфичните цели на проекта са:

1. приобщаване на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби – с доказани постижения в науките, изкуствата и спорта, в детски градини и училища, осигуряващи обучение за придобиване на основна степен на образование, в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, включително чрез оборудване на специализирани кабинети и разработване на дидактически материали за работа с деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби;
2. повишаване на капацитета на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за осъществяване на приобщаващо образование, в т.ч. чрез квалификация на педагогическите специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби;
3. превенция на насилието и агресията, създаване на сигурна училищна среда и семейна подкрепа в процеса на приобщаващото образование.

Дейностите, по които училището участва са:

- ✓ Дейност 3. Специализирани обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие.
- ✓ Дейност 4. Закупуване на оборудване за допълнителна подкрепа за личностно развитие, вкл. за специализирани кабинети и помещения.
- ✓ Дейност 5. Осъществяване на дейности за личностно развитие на децата и учениците от институциите в системата на предучилищното и училищното образование по проекта.
- ✓ Дейност 6. Дейности за семейна подкрепа в процеса на приобщаващото образование в детските градини и училищата по проекта.

ПРОЕКТ BG05M2OP001-5.001-0001 „РАВЕН ДОСТЪП ДО УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ В УСЛОВИЯТА НА КРИЗИ“, ФИНАНСИРАН ОТ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020

Основна цел на проекта е да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на кризи, да се осигурят условия за ефективност на образованието, да се противодейства на риска от отпадане в ситуация на обучение от разстояние. **Специфичните цели са:**

- ✓ Подобряване на условията и осигуряване на равен достъп за обучение от разстояние в електронна среда;
- ✓ Създаване на условия за усъвършенстване на цифровите умения на преподавателите за по-ефективна работа във виртуална среда и насърчаване използването на иновативни методи на преподаване и учене;
- ✓ Насърчаване на мотивацията на родителите за по-активно включване в образователния процес от разстояние в електронна среда с цел подпомагане на учениците в семейната среда.

Дейностите, по които училището участва са:

- ✓ Дейност 1. Закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес в условията на кризи.
- ✓ Дейност 2. Подкрепа за допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА“ – МОДУЛ „БИБЛИОТЕКИТЕ КАТО ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА”

Период на реализация: 2020/2021 година.

В проекта са заложили атрактивни методи за повишаване на читателския интерес и интеракцията на учениците и педагогическия състав с училищната библиотека чрез различни инициативи, връзка на училищната библиотека с регионална библиотека „Стилиян Чилингиров”, гр. Шумен, обогатяване с електронни и модерни читателски ресурси, като абонаменти към дигитални ресурси на книги (StoryTell), както и създаване на читателски кът, който да бъде комфортен и привлекателен както за обучаваните, така и за обучаващите. Цели се подпомагането на учебния процес, насърчаване на четенето и повишаване на езиковата грамотност сред учениците. Реализирането на проекта създаде условия за формиране също на медийна и информационна грамотност, за развиване на критическо мислене и умения за разрешаване на проблеми от учениците, за интегриране на технологиите в учебния процес, ще подпомогне и професионалното развитие на педагозите. Активизира се интересът към художествената литература и културните ценности, което повишава естетическата образованост на младите хора.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА“ – МОДУЛ „ПЛОЩАДКИ ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА“

Период на реализация 2019/2020 учебна година.

Проектът е ориентиран към възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП). Това е целенасочен, системен и непрекъснат процес за формиране на граждански компетентности и качества на детето и е неделима част от цялостното образование и възпитание на личността. Формирането на защитни механизми при децата за съхраняване и безопасност при движение по пътищата е актуална тема в гражданското общество и важна задача на държавата, образователните институции и семейството. Осъществяването на модула е насочено към подобряване качеството на знанията и уменията, свързани с обучението и възпитанието на децата и учениците за безопасност на движението по пътищата, както и до намаляване на броя и последствията от пътнотранспортните произшествия с участието на деца. Целите на проекта са:

- ✓ Формиране на начални представи за пътната среда.
- ✓ Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
- ✓ Формиране на култура на поведение на пътя.

- ✓ Изграждане и развиване на защитни механизми спрямо опасностите от пътната среда.
- ✓ Развиване на сетивните възприятия (зрение, слух, възприятия за време и пространство) на учениците за безопасно поведение на пътя.
- ✓ Подпомагане на процеса за развитие на концентрацията на вниманието и паметта и на дисциплинирано и отговорно поведение на пътя.
- ✓ Формиране на знания и умения за безопасно придвижване, пресичане на пътен светофар и пешеходна пътека.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОСИГУРЯВАНЕ НА СЪВРЕМЕННА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА“ – МОДУЛ „ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА РАБОТА ПО ПРИРОДНИ НАУКИ“

За придобиване на основни компетентности в областта на природните науки, като задължителен елемент от общообразователната подготовка, е необходимо да се подобрят условията за експериментална работа в българските училища с цел формиране у учениците на практически знания и умения. За реализиране на ефективен образователен процес, в условията на целодневно обучение, значителен принос има възможността то да се осъществява в съвременна образователна среда. За целта чрез програмата се създават условия за атрактивно обзаведени помещения за дейности по интереси и за съвременни материали, книги и игри, стимулиращи личностното развитие на учениците.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО В ГРИЖАТА ЗА ВСЕКИ УЧЕНИК“ МОДУЛ 1 „ОСИГУРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА СИСТЕМНО ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ЛИЧНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ В НАЧАЛНИЯ ЕТАП ЧРЕЗ СЪЗДАВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНО ПОРТФОЛИО “

Период на реализация 2020/2021 и 2021/2022 учебна година.

Участници в проекта са четирите иновативни паралелки в начален етап. Дейността се осъществява от съответния начален учител и е свързана със системно проследяване на личните постижения на учениците от паралелката чрез създаване на индивидуално портфолио, съдържащо информация за успеха на ученика по всички учебни предмети. Участието на ученика при създаване на критериите за оценка и при подбора на материалите за портфолиото позволява то да бъде използвано като допълнително средство за оценяване и да се оцени не само конкретен резултат, но и процесът на учене.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „УЧЕНИЧЕСКИ ОЛИМПИАДИ И СЪСТЕЗАНИЯ“ – МОДУЛ „ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ ЗА ТАЛАНТЛИВИ УЧЕНИЦИ ЗА УЧАСТИЕ В УЧЕНИЧЕСКИТЕ ОЛИМПИАДИ“

Период на реализация по години: 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, 2021/2022
година

Средно училище „Йоан Екзарх Български”- Шумен е единственото училище в региона с хуманитарен профил, в което като профилиращи предмети се изучават Български език и литература, История и цивилизация, Философия, Чужд език и Информационни технологии. Точно с тези културно-образователни области са свързани интересите и амбициите на нашите ученици. Тук са и нашите успешни участия в национални олимпиади, научни конференции и конкурси. Ето защо считаме за уместно да се работи интензивно с изявени ученици, показали подчертани възможности и постигнали вече определени успехи, в тези направления. Основната цел на проекта е създаване на условия за личностното развитие на учениците. Конкретни цели:

- ✓ Предоставяне на възможност на учениците за интелектуална изява;
- ✓ Създаване на допълнителни условия за изява на учениците с таланти, способности и интереси в определена област на познание;
- ✓ Развиване на творческите способности на учениците;
- ✓ Интердисциплинарно и интеркултурно образование и възпитание;
- ✓ Създаване на условия за прилагане на изследователски методи в конкретни предметни области;
- ✓ Мотивиране на учителите за работа с ученици с изявени способности;
- ✓ Мотивиране на учениците за поддържане на трайни знания и развиване на интерес в съответната област и за осмисляне на свободното време

През учебната 2016/2017 година е сформирана група по Български език и литература с ученици от XII клас.

През учебната 2017/2018 година е сформирана група „Интердисциплинарно обучение“ по предметите Български език, Математика, Човекът и природата и Човекът и обществото – IV клас.

През учебната 2017/2018 година е формирана група „ Информационни технологии“ – VII клас.

През учебната 2019/2020 година е формирана група „Български език и литература“ – XII клас

През учебната 2021/2022 година е формирана група „Интердисциплинарно обучение“ по предметите Български език, Математика, Човекът и природата и Човекът и обществото – IV клас.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ В ДЕЙСТВИЕ“

Период на реализация по години: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 година

По Национална програма „Иновации в действие“, Модул 1 и 2 „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации“ учителите и учениците от иновативните паралелки имат възможност да покажат какво са постигнали при прилагането на иновативни подходи и дигитализиране на учебния процес. С цел споделяне на инструменти и добри практики екипите от специалисти от партниращите ни по програмата училища, заедно с придружаващите ги ученици, наблюдават учебни часове в иновативните паралелки на училището. Така те представят потенциала на иновативните подходи в обучението и дигитализацията на образователния процес като действащ инструмент за повишаване качеството на образованието.

През месец ноември 2019 година екип от специалисти от СУ „Йоан Екзарх Български“ участва в мобилност „Активно учене и креативно мислене – мотивация за иновации“, с домакин Средно училище „Владимир Комаров“ – гр. Велико Търново. Визитата за сътрудничеството и обмен на иновации обхващаше наблюдение и обсъждане на учебни активности в иновативните класове II, III и IV клас, съвместна публична изява – урок в музея на восъчните фигури, мултимедийно представяне на иновацията на училището домакин и среща разговор на тема „Активно учене и креативно мислене - мотивация за иновации“. Представители от партниращите ни училища по Национална програма „Иновации в действие“ – Средно училище „Владимир Комаров“, гр. Велико Търново, Начално училище „Ил. Р. Блъсков“, гр. Шумен и педагогически специалисти от III Основно училище „Димитър Благоев“, гр. Шумен и ЦДГ „Космонавт“, гр. Шумен участваха в дискусиата, организирана от СУ „Йоан Екзарх Български“, гр. Шумен на тема: „Повишаване на качеството на училищното образование чрез прилагане на иновативни подходи и дигитализиране на учебния процес“.

През юни 2021 г. гостуващите учители и ученици от ЧОУ „М. Монтесори“, гр. Добрич и IX ОУ „П. Волов“, гр. Шумен наблюдаваха и участваха в изяви и учебни часове в прякото им приложение в училищния STEM център „Утреландия“ и учебни часове в класните стаи на иновативните паралелки, в т. ч. и в часовете на групите за целодневна организация на учебния ден.

ПРОЕКТ „ОБИЧАМ ДА МИ Е ЧИСТО“

Период на реализация 2013 година. С реализацията на дейностите, заложи в проекта:

Дворът на СУ „Йоан Екзарх Български“ се превръща в естетически и екологично привлекателно пространство за учениците и техните родители, учителите и гражданите на града.

Формира се екологически грамотно и съзнателно отношение към околната среда чрез развитие на екологичната култура на подрастващите.

Основни задачи: почистване на двора на училището от битови отпадъци; озеленяване на тревните площи; изграждане на кът за отдих, създаване на интерактивен модел на събиране на отпадъците; изграждане и укрепване на екологичното самосъзнание на учениците и градската общественост.

Реализацията на дейностите по настоящия проект създаде позитивен модел на отношение към околната среда като у подрастващите, така и у възрастните. В хода на проектното изпълнение в екип работиха ученици, родители, учители и шуменската общественост. Възрастните имаха възможност да са партньори на подрастващите в процеса на формиране на екологичната им култура като част от системата на социалното израстване на личността.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „С ГРИЖА ЗА ВСЕКИ УЧЕНИК“ МОДУЛ „ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА ИМ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНАТА ПОДГОТОВКА“ 2014, 2015, 2016 г.

Всеки ученик придобива знания, умения и компетентности с различна скорост и по различен начин в зависимост от индивидуалните си възможности и интереси. За осигуряване на оптималното му развитие е необходимо да се отчете динамиката в развитието на способностите за изучаване на отделните учебни предмети и на тази основа да се поставят допълнителни цели на обучение и развитие, свързани с коригиране на пропуски в знанията или с компенсиране на недостига от учебно време за усвояване на необходимите компетентности.

В началото на училищното обучение наред с общоизвестните социални и педагогически фактори, оказващи влияние върху успеха на малкия ученик, се добавят и други, типични за възрастта му – неорганизираност, липса на самоконтрол, липса на системност в учебната работа, неустойчивост на вниманието, бърза умора и пр. Натрупването на разнообразни причини за неуспех води до прерастване на епизодичното изоставане по един учебен предмет в устойчиво изоставане по няколко учебни предмета, а впоследствие и до общо и дълбоко изоставане, което от своя страна, е и първостепенна причина за отпадане от училище. Диференцираната грижа за

учениците от началната училищна възраст следва да е насочена към компенсиране на проблеми, водещи до натрупване на пропуски в знанията по няколко учебни предмета и последващо изоставане.

Основната цел на проекта е повишаване качеството на образователния процес чрез осигуряване на допълнително обучение за учениците, които срещат трудности при постигане на очакваните резултати от обучението и се нуждаят от диференциран и/или индивидуален подход.

Сформирани са групи на ученици от началния етап на основното образование, които:

- имат системни пропуски при овладяване на учебния материал и са получили две или повече слаби текущи оценки по учебния предмет;
- имат слаба оценка в удостоверението за предходния клас по учебния предмет;
- не владеят или слабо владеят български език поради това, че той не е семеен език.

АРХИВ ПРОЕКТИ

ПРОЕКТ BG05M20P001-2.011-0001 „ПОДКРЕПА ЗА УСПЕХ“, ФИНАНСИРАН ОТ ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ" 2014-2020

Проектът е за подкрепа на всички деца, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание по различни предмети. Основната цел е да се подпомогне равния достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация.

За периода на проекта в СУ „Йоан Екзарх Български“ бяха сформирани групи за допълнително обучение на ученици по български език и литература и математика и групи за занимания по интереси в областта на спорта.

УЧИЛИЩЕ ПОСЛАНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Благодарение на добре подготвената кандидатура и показания интерес към работата на Европейския парламент и на Европейския съюз Средно училище „Йоан Екзарх Български“ беше избрано сред 40-те нови учебни заведения от цялата страната, които се включиха в Програмата за училища посланици на Европейския парламент през учебната 2018/2019 година. Нашата цел бе да подобрим осведомеността на учениците за

Европейския съюз, европейското гражданство и парламентарна демокрация и да ги включим активно в създаването на европейския дневен ред.

Участието в Програмата даде възможност на учениците да осъществят разнообразни дейности – търсене и събиране на информация, създаване на доклади и презентации, изложби и информационни кътове, провеждане на тренинги, състезания, симулационни игри и други, в рамките на които освен знания ще развият и други умения – работа в екип, лидерство, презентирание и други. Активното учене и интерактивният подход ще провокират развитието на ключовите компетентности на 21-ви век – младите хора да са уверени в себе си, да задават въпроси, да мислят самостоятелно, да разговарят и обсъждат и да прилагат наученото в различни контексти.

ПРОЕКТ ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ „ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА БЪЛГАРИЯ НА СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ“

През учебната 2018/2019 година, провокирани от изключителната популярност на темата за Европредседателството на България, от една страна, и осъзнавайки важността на информираността за структурите на Европейския съюз и тяхната работа, ученици от Хб клас на Средно училище „Йоан Екзарх Български“, гр. Шумен иницираха и реализираха проект на тема „Председателството на България на Съвета на Европейския съюз“. Проектните дейности протекоха в рамките на четири месеца – от февруари до май. Те преминаха през няколко етапа – събиране, анализиране и обобщаване на информация, създаване на интерактивна презентация, която беше представена от два екипа пред всички паралелки на седми, осми и девети клас. Със знанията си и с начина, по който ги поднесоха, момичетата събудиха интереса на съучениците си към темата. Всеки разбра, каква е разликата между Съвета на Европейския съюз, Европейския съвет и Съвета на Европа; как работят Европейският парламент, Европейската комисия и останалите европейски институции. Кулминацията на проекта беше информационно събитие, на което присъстваха учениците от единадесети клас, учители, г-н Любомир Христов - кмет на Община Шумен, представители на общинската администрация, преподаватели от ШУ „Еп. К. Преславски“, журналисти. Включвайки се в интерактивната игра – идея на учениците, присъстващите влязоха в ролята на министри на образованието, младежта, културата и спорта на държавите-членки, които провеждат неформален съвет на тема „Бъдещето на Европа и младите хора“. Заразен от ентузиазма на десетокласничките, г-н Любомир Христов направи предложение да допълни техните знания за европейските институции чрез среща на живо с български евродепутат. Благодарение на неговата съпричастност беше реализирана дискусия в Актовата зала на училището с г-н Емил Радев

– член на Европейския парламент. Той разказа на учениците, как работят евродепутатите и отговори на въпроси по актуални теми. В разговора с г-н Радев учениците споделиха мечтата си да посетят Европейския парламент в Брюксел. Оценявайки високо техния труд и амбиции, той ги покани за свои гости в Европарламента като част от група ученици и студенти от цяла България – победители от различни, организирани от него конкурси.

В периода 25 – 27 юни 2018 г. нашите ученици посетиха Брюксел и Европейския парламент. На място г-н Емил Радев ги запозна с влиянието му върху ежедневието на хората и въздействието му в цяла Европа и по света. След това ги потопи във вълнуващата атмосфера на пленарната зала на най-големия в света транснационален парламент – сцена на множество гласувания с историческо значение. Видяха работните места на 751 евродепутати – изразители на интересите на гражданите на Европейския съюз.

ЕКОЛОГИЧЕН ПРОЕКТ „ПРОМЕНИ СЕБЕ СИ, А НЕ ПЛАНЕТАТА!“

Период на реализация 2016/2017 учебна година.

Деца учат деца е в основата на екологичния проект. Под ръководството на Красимира Димитрова, преподавател по химия и опазване на околната среда, Марияна Димитрова, заместник-директор и Галя Пенева, начален учител, бяха подготвени материали, базирани върху съвременните интерактивни възможности за представяне на информацията. Екологичният проект „Промени себе си, а не планетата“ бе представен от ученици и учители в актовата зала на училището на 4 април 2017 година. На открития урок по екология присъстваха кметът на община Шумен, Любомир Христов, представители на кметския екип, служители на РЗИ-Шумен, членове на Обществения съвет към училището и други гости. Ученици от гимназиалния етап презентираха тези материали, като влязоха в ролята на обучители на своите по-малки съученици. Чрез ролеви игри всеки от тях получи възможността да направи бърза оценка на своя екологичен отпечатък и да осмисли, че важно е не това, което може да обещае, а това, което може в действителност да направи. На малките ученици бяха раздадени и брошури, които да обсъдят вкъщи със своите близки.

Много е трудно да се сплотят повече от 1000 ученици в името на една кауза, но е необходимо и неотложно. Тъй като от това зависи нашата обща съдба на планетата, която не ни е дадена от родителите ни, а сме я взели назаем от своите деца. Това е и мотото, под което минават всички инициативи в дните, бележещи световните дни на водата – 22 март, на земята – 22 април, както и Часа на Земята на 25 март, информираха от училището. Директорът на училището Валентина Тодорова поздрави учениците и учителите за интересно представения проект и подари на всички гости брошури и екологични торбички.

ЕКОЛОГИЧЕН ПРОЕКТ „ДЕНЯТ НА РУБИКОН“

Проектът "Денят на Рубикона. Живот на кредит", е разработен съвместно с РИО - гр. Шумен през учебната 2012 година. Тогава стартира кампания, която дава възможност на всеки ученик да научи повече рисковете от „живота на кредит“. В продължение на 20 дни всеки ученик в рамките на 5 минути чете статия на тема "Денят на прекаляването. Денят на Рубикона". Във всяка стая е поставен огромен плакат, с рисунките на спечелили конкурса на тема „Денят на Рубикон“, организиран от училището. През годините, нашето училище се е включвало и организирано различни екологични инициативи – залесяване на дръвчета в двора на училището, раздаване на екоотрбички за многократна употреба, раздаване на флайъри, конкурси за рисунка на тема екология, отбелязване на Световният ден на водата 22 март, Часът на Земята – 25 март, Международния ден на Земята 22 април, училищни състезания на тема опазване на околната среда, издаване на ековестник по повод Деня на земята.

ПРОЕКТ BG05M2OP001-2.004-0004 „РАЗВИТИЕ НА СПОСОБНОСТИТЕ НА УЧЕНИЦИТЕ И ПОВИШАВАНЕ НА МОТИВАЦИЯТА ИМ ЗА УЧЕНЕ ЧРЕЗ ДЕЙНОСТИ, РАЗВИВАЩИ СПЕЦИФИЧНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ (ТВОЯТ ЧАС)“

Основна цел на проекта е създаване на условия за повишаване на потенциала на учениците и възможностите им за успешно завършване на средното образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания, умения и компетентности, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище.

Специфичните цели на проекта са:

1. Развитие на уменията за учене, компетентностите, творческите и спортните способности на учениците в тематични области, които са извън включените в задължителната училищна подготовка?
2. Преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене?
3. Повишаване на образователните постижения на учениците в определени научни области?
4. Включване на по-голям брой ученици в извънкласни дейности посредством създаване на условия за провеждане на междуучилищни изяви и инициативи, при които ще се обединят образователните ресурси на повече училища?
5. Превръщане на училището в по-привлекателно място за учениците, с което да се намали преждевременното им напускане на образователната система, и изграждане на по-

висока увереност в собствените им сили, с което да се насърчи бъдещата им социална, професионална и личностна реализация?

6. Създаване на ефективни механизми за участие на общността и родителите/близките на учениците в дейностите на училищата, с което ще се подпомогне изборът на ефективен набор от извънкласни дейности по интереси и дейности за преодоляване на образователните дефицити на учениците?

7. Изграждане и прилагане на единен модел за обществен мониторинг на извънкласни дейности по интереси и на дейности за преодоляване на образователните дефицити на учениците, с което ще се осигури прозрачност на избора и провеждането им и разнообразие от възможности за развитие на способностите на учениците.

8. Прилагане в извънкласните дейности на електронни/мултимедийни/продукти за постигане на достъпно знание, устойчивост на интересите на учениците и мотивираща, позитивна среда.

ПРОЕКТ BG051PO001-4.2.05 „ДА НАПРАВИМ УЧИЛИЩЕТО ПРИВЛЕКАТЕЛНО ЗА МЛАДИТЕ ХОРА. УЧИЛИЩЕ ЗА СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ И ПОДГОТОВКА КЪМ ЕВРОПЕЙСКИ ХОРИЗОНТИ УСПЕХ” ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”

Период на реализация 2011-2014 година.

Основна цел на проекта е да се осмисли свободното време на учениците в училище, включително и на ученици с идентифицирана нужда от специфична подкрепа, както и на ученици с риск от отпадане и/или прояви на агресия и/или насилие, чрез участие в извънкласни и извънучилищни дейности.

Специфични цели на проекта:

1. Чрез специфични извънкласни и извънучилищни форми на работа да се повиши мотивацията на учениците за участие в образователно-възпитателния процес, съобразно техните интереси и потребности.

2. Учениците да развият допълнителни знания, умения, компетентности.

3. Да се осмисли свободното време на учениците, като се насочат към предпочитана от тях личностна изява.

4. Превръщане на училището в по-привлекателно място за учениците, с което да се намали преждевременното им напускане на образователната система, и изграждане на по-висока увереност в собствените им сили, с което да се насърчи бъдещата им социална, професионална и личностна реализация.

5. Създаване на ефективни механизми за участие на общността и родителите/близките на учениците в дейностите на училищата, с което ще се подпомогне

изборът на ефективен набор от извънкласни дейности по интереси и дейности за преодоляване на образователните дефицити на учениците;

ПРОЕКТ „МАГИЯТА НА ИНТЕРАКТИВНАТА ДЪСКА – ЕВРОПЕЙСКА РЕАЛНОСТ В УЧИЛИЩЕ”

В началото на учебната 2009/2010 год. СУ „Йоан Екзарх Български” и IX ОУ Панайот Волов" бяха поканени за партньор на РИО-Шумен по реализирането на проект „Магията на интерактивната дъска – европейска реалност в училище”. Проектът е двугодишен и е в рамките на Регионални партньорства по секторна програма „Коменски” от програма „Учене през целия живот” към Центъра за развитие на човешките ресурси.

Проектът се реализира в партньорство с Регионална дирекция по образование за район Алгарве, Португалия. В рамките на проекта са предвидени обмяна на опит и добри практики между партньорите от двете страни, свързани с приложението на съвременните ИКТ в образователния процес. По-специално, вниманието е насочено към внедряването на интерактивната дъска в класната стая. Със средства от проекта бе закупена интерактивна дъска, която беше монтирана в кабинета по Европеистика, и функционира от януари 2010 год. Интерактивната електронна дъска е добре позната в училища в Западна Европа в САЩ и Русия и има редица предимства, спомагащи за по-доброто усвояване на преподавания материал. Визуализацията на учебния материал дава по-добра възможност на учениците да запаметят материала, както и повече време за участие в дискусии и други форми на работа. На интерактивните дъски могат да се комбинират различни учебни материали - снимки, графики, видео. Учениците могат да отворят интернет приложения директно от дъската. По този начин се засилва интересът на учениците към часовете, а участието им в самия обучителен процес е още по-активно и ангажирано. В условията на все по-интензивно развиващи се технологии в образованието в европейски и световен мащаб ръководството на училището в лицето на директор Тодорова, въвеждайки новите интерактивни методи на работа, за пореден път доказва, че обучението в СУ „Йоан Екзарх Български” е в крак с най-съвременните методи и технологии.